

**KAUNO 1-OSIOS MUZIKOS MOKYKLOS
FORMALUJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO PRADINIO MUZIKINIO UGDYMO
LIAUDIES INSTRUMENTŲ BIRBYNĖS IR LAMZDELIO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos pavadinimas Kauno 1-oji muzikos mokykla, trumpasis pavadinimas – 1-oji muzikos mokykla. Mokykla įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190144649.
2. Mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga.
3. Mokyklos priklausomybė – Kauno miesto savivaldybės mokykla.
4. Mokyklos savininkė – Kauno miesto savivaldybė (toliau - Savininkas), kodas 111106319, Laisvės al. 96, LT-44251 Kaunas.
5. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Kauno miesto savivaldybės taryba. Jos kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
6. Mokyklos buveinė – J. Gruodžio g. 25, LT-44289 Kaunas.
7. Švietimo įstaigos grupė ir tipas – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formaluji švietimą papildančio ugdymo mokykla.
8. Mokyklos pagrindinė paskirtis – neformaliojo vaikų švietimo grupės muzikinio ugdymo mokykla, formaluji švietimą papildančio muzikinio ugdymo mokykla.
9. Mokyklos paskirtis – vaikų meninis bei muzikinis ugdomas pagal ilgalaikes ir kryptingas neformalaus švietimo ir formaluji švietimą papildančio ugdymo programas.
10. Formaluji švietimą papildančio muzikinio ugdymo programa (toliau - Programa) parengta remiantis LR Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. Įsak. Nr. V-48 „Dėl rekomendacijų dėl meninio formaluji švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo“; LR Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. Įsak. Nr. V-1214 „Bendrujų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu“.

II. PROGRAMOS SANDARA, TRUKMĖ, APIMTIS

11. Programą gali rinktis 7-10 metų vaikai, besimokantys pagal bendrojo ugdymo programas, norintys įgyti ir plėtoti muzikines kompetencijas. 10-12 metų vaikams siūlomas 2 metų trukmės modulis.
12. Programą sudaro branduolio dalykai ir pasirenkamieji dalykai, kurių ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje.
13. Branduolio dalykai yra privalomi, pasirenkamieji - neprivalomi, juos mokykla siūlo atsižvelgdamas į mokinijų poreikius ir mokyklos galimybes.
14. Branduolio ir pasirenkamiesiems dalykams skiriamos valandos numatomos mokyklos ugdymo plane.
15. Programos trukmė - 4 metai. Baigus Programą išduodamas mokyklos nustatyto pavyzdžio Programos baigimo pažymėjimas.
16. Programos sandara:

Programa	Programos sudėtis	Mokomasis dalykas	Trukmė	Savaitinių valandų skaičius	Viso valandų per metus
Pradinio muzikinio FŠPU programa	Programos branduolys (privalomi dalykai)	Muzikavimas/ Liaudies instrumentai – birbynė ir lamzdelis	4 m. m.	2	70
		Solfedžio	4 m. m.	2	70
		Papildomas fortepijonas	2 m. m.	0,5	17
	Pasirenkamieji dalykai	Antrasis muzikos instrumentas	2 m. m.	0,5-1	17-35
		Skudučiai	1 m. m.	1	35
		Ansamblinis muzikavimas	2 m. m.	1	35

17. Programoje numatytu privalomujų ir pasirenkamuju dalykų turinys, turinio apimtis, mokinį pasiekimai formuluojami VI ir VII skyriuose.
18. Pagal šią Programą birbynės ir lamzdelio, papildomo fortepijono, antrojo muzikos instrumento mokytojai rengia mokinio individualaus ugdymo planą kiekvienam pusmečiui, mokiniai ugdomi individualiai.
19. Kitų dalykų - solfedžio, skudučių ir ansamblinio muzikavimo mokytojai rengia ilgalaikį (metų) planą. Ugdymas organizuojamas grupėje.

III. PROGRAMOS PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI, RENGIMO PRINCIPAI

20. Programos paskirtis - sudaryti palankias sąlygas sistemiškai plėtoti Programą pasirinkusių mokinį bendrąsias muzikines, liaudies instrumentų – birbynės ir lamzdelio dalykines bei kitas bendrąsias mokinio kompetencijas.
21. Programos tikslas - nuosekliai ir kryptingai ugdyti mokinį prigimtinius muzikinius gebėjimus, asmenines galias, suteikti pasirinkto muzikos dalyko ir bendrąsias kompetencijas, kurių reikia produktyviam dalyvavimui šiuolaikiniame kultūriname gyvenime ir pasirenkant profesiją.
22. Programos uždaviniai:
- 22.1. plėtoti mokinį prigimtinius muzikinius gebėjimus bei muzikos raiškos įgūdžius;
  - 22.2. ugdyti mokymuisi visą gyvenimą reikalingas dalykines ir bendrąsias kompetencijas;
  - 22.3. užtikrinti galimybę mokinui, atsižvelgiant į jo poreikius, iš dalies pasirinkti programos turinį.
23. Programos rengimo principai:
- 23.1. individualizavimo - atsižvelgiama į mokinio pasiekimus, mokymosi ypatumus, gabumų raidą;
  - 23.2. šiuolaikišumo ir dermės - derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;
  - 23.3. kūrybingumo ir iniciatyvumo- ugdomas mokinį kūrybinis mastymas, atsakomybės už savo mokymosi rezultatus prisiemimas, muzikinės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.
24. Programos įgyvendinimo metu ugdomos šios mokinį kompetencijos:
- 24.1. muzikavimo;
  - 24.2. improvizavimo ir kūrybos pradmenų.
25. Kompleksinė įvairių muzikinių veiklų plėtotė svariai prisideda prie bendrujų mokinio kompetencijų ugdymo:
- 25.1. iniciatyvumo ir kūrybingumo;
  - 25.2. asmeninės;

- 25.3. socialinės;
- 25.4. komunikavimo;
- 25.5. mokėjimo mokyties;
- 25.6. kultūrinės;
- 25.7. pažinimo.

IV. TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

- 26. Siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, Programos dalyvių amžius, trukmė, rengimo principai, uždaviniai, mokymosi formos, struktūra, mokinių pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties programa (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymo programa), profesinės linkmės muzikinio ugdymo moduliu, pradinio ugdymo muzikos dalyko bendraja programa.
- 27. Pagrindinė ugdymo forma - individuali/grupinė pamoka. Siekiant įgyvendinti konkrečios pamokos uždavinius, gali būti pasirenkami skirtingi pamokų tipai: techninė, kūrybinė, mišri pamoka, monopamoka, pamoka - repeticija.
- 28. Muzikavimo dalyko ugdymo turinys individualizuojamas (sudarant mokomąjį repertuarą) atsižvelgiant į mokinio gebėjimų ypatumus, pasiekimus, poreikius.
- 29. Branduolio ir pasirenkamujų dalykų ugdymo turinys glaudžiai siejasi, taikoma tarpdalykinė integracija.
- 30. Mokytojas, siekdamas atskleisti mokinio individualybę, ugdymo proceso metu taiko įvairias mokymo(si) strategijas ir metodus:
  - 30.1. informacinius;
  - 30.2. praktinius;
  - 30.3. kūrybinius/žaidybinius;
  - 30.4. demonstravimo;
  - 30.5. integruoto ugdymo;
  - 30.6. aktyвиuosius mokymo metodus.
- 31. Siekiant užtikrinti mokymosi pažangą, kritinį mąstymą, ugdoma mokymosi mokyties kompetencija, skatinamas savarankiškas mokymasis.
- 32. Programai įgyvendinti kuriama šiuolaikinė mokymosi aplinka ir mokymo priemonės:
  - 32.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, klasėje klavišinis muzikos instrumentas (pianinas ar fortepijonas), kompiuteris su interneto prieiga ir garso klausymosi įranga;
  - 32.2. grupinių užsiémimų patalpose - pianinas, mokyklinė lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), kompiuteris su interneto prieiga, garso klausymosi įranga;

V. PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

- 33. Mokinių ugdymo pažanga ir pasiekimai vertinami pagal mokykloje galiojančią Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.
- 34. Pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniais.
- 35. Vertinanat atsižvelgiama į amžiaus tarpsnių psichologinius ypatumus, individualius mokinio poreikius, individualią mokinio pažangą.
- 36. Mokinių ugdymo pažangai vertinti naudojama dešimtbalė sistema. 1 klasės mokiniai vertinami idiografiniu būdu.

37. Taikoma mokinį įgytų gebėjimų patikrinimo formos (kontroliniai koncertai, įskaitos, egzaminai ir kt.) pagal mokyklos nustatytą tvarką.

38. Įvykdę Programoje numatytais reikalavimus, įvertinti teigiamais pažymiais mokiniai keliami į aukštesnę klasę.

VI. LIAUDIES INSTRUMENTŲ BIRBYNĖS IR LAMZDELIO PROGRAMOS TURINYS (BRANDUOLIO DALYKAI)

VI. I. MUZIKAVIMAS / LIAUDIES INSTRUMENTAI BIRBYNĖ IR LAMZDELIS

39. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokinui muzikavimo liaudies muzikos instrumentais – birbyne ir lamzdeliu - pradmenis.

40. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

41. Muzikavimo uždaviniai:

41.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinį vaiko muzikalumą;

41.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;

41.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;

41.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

42. Veiklos sritys:

42.1. Muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas

42.2. Muzikos kūrinių interpretavimas

42.3. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

43. Muzikavimo mokymas:

43.1. mokiniai gali muzikuoti šiais instrumentais: birbyne, lamzdeliu;

43.2. mokymo trukmė – 4 mokslo metai;

43.3. muzikavimo pamokose mokiniai mokosi individualiai;

43.4. muzikavimui skirtamos 2 valandos per savaitę;

43.5. skirtamos akompaniatoriaus valandos: 1-3 klasei – 0,5 val. per savaitę, 4 klasei – 1 val. per savaitę.

44. Mokinijų pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikavimo technikos įvaldymas

Nuostata – įgyti pradiniaus muzikavimo įgūdžius

Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atliki muzikinį tekstą

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, naudojant muzikos instrumentą.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. Žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. Žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai stovint, išgauti kokybiską garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos laikysenos ir instrumento padėties reikalavimus; 1.2.2. Nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ir kvėpavimo elementus; 1.2.3. Įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.

2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas

Nuostata – suprasti ir išraiškingai atliki muzikinį tekstą

Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

2.1. Atliliki skirtingo charakterio, nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį ir nuotaiką.	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus.
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Ivardinti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. Paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
2.3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose Esminis gebėjimas – atliliki nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūrinuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atliliki pasirinktą ar numatyta koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokytis susikaupti pamokoje, nesijaudinti pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Ivardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

45. Muzikavimo turinio apimtis:

- 45.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena ir instrumento laikymo padėtis, judesių koordinavimas, ambušiūras, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;
- 45.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų, pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 45.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.

46. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus:

- 46.1. Liaudies instrumentų birbynės ir lamzdelio individualių ugdymo programų reikalavimai

Klasė	Pusmetis	Etiudai	Stambi forma	Pjesės	Repertuaro kaupimas	Ansamblis	Iš viso kūrinių	Atsiskaitymai
1	I	10-15 kūrinių				10-15	-	
	II	10 kūrinių				10	2 skirtingo charakterio kūriniai	
2	I	1	-	2-3	1	-	4-6	4-5 kūriniai per metus: etiudas, 4 pjesės
	II	1	-	2-3	1	-	4-6	
3	I	1	-	2-3	1-2	-	4-6	4-6 kūriniai per metus: etiudas, 4 pjesės
	II	1	-	2-3	1-2	-	4-6	
4	I	1	-	2-3	1-2	1	5-7	4-6 kūriniai per metus: etiudas, stambi forma, 4 pjesės
	II	1	1	2-3	1-2	1	6-8	

46.2. Gamų reikalavimai

	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Dur	Be ženklų	Iki 1-2 ženklų	Iki 2-3 ženklų	Iki 3-4 ženklų
moll	Be ženklų	Iki 1-2 ženklų	Iki 2-3 ženklų	Iki 3-4 ženklų
Arpedžio	Trumpieji apvertimai.	Trumpieji bei ilgieji apvertimai.	Trumpieji bei ilgieji apvertimai.	Trumpieji bei ilgieji apvertimai.

47. Mokinių atsiskaitymai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinių atsiskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.

48. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (pagal klases) – priedas Nr.1.

VI. II. SOLFEDŽIO

49. Solfedžio dalyko paskirtis – tai klausos lavinimo sistema, kurios dėka mokomasi emocionaliai ir racionaliai pažinti muzikos kalbą.

50. Solfedžio dalyko tikslas – supažindinti su pagrindinėmis muzikos sąvokomis, elementariomis žiniomis.

51. Solfedžio dalyko uždaviniai:

- 51.1. lavinti klausą;
- 51.2. lavinti ritmo pojūtį;
- 51.3. lavinti muzikinę atmintį;
- 51.4. mokytis muzikos rašto.

52. Veiklos sritys:

- 52.1. Muzikos suvokimas ir klausos lavinimas
- 52.2. Intonavimo pratybos, dainavimas, solfedžiavimas
- 52.3. Ritmo pojūčio ir kūrybinių įgūdžių lavinimas
- 52.4. Muzikinis raštas, sąvokos, muzikos tekstu atpažinimas ir užrašymas, pažintis su užsienio bei lietuvių kompozitoriais.

53. Solfedžio dalyko mokymas:

- 53.1. mokymo trukmė – 4 mokslo metai;
- 53.2. mokiniai solfedžio mokosi grupinėse pamokose;
- 53.3. solfedžio dalykui skiriamos 2 valandos per savaitę;
- 53.4. naudojama solfedžio dalykui skirta mokomoji literatūra, interaktyvios informacinių technologijos.

54. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos suvokimas ir klausos lavinimas Nuostata – telkti dėmesį į melodijos (dermės) bei ritmo (metro) ypatumus Esminis gebėjimas – suvokti dermę (mažoras, minoras), melodijos slinktį aukštyn-žemyn bei pasikartojimą, atpažinti išsisavintas ritmo figūras	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Suvokti kontrastus ir juos palyginti.	1.1.1. Išgirsti ir suvokti dermes (mažorą, minorą).
1.2. Suvokti, atpažinti ir skirti nuoseklią melodinę slinktį.	1.2.1. Įtvirtinama mažorinė dermė, minorinės dermės sąvoka ir jos rūšys; Lygiagrečios, bendravardės tonacijos, laipsnių seka.

1.3. Atpažinti intonacinius melodijos vingius.	1.3.1. Atpažinti ir suvokti tonikos kvintakordą bei jo apvertimus tonacijoje harmoniškai ir melodiškai; 1.3.2. Atpažinti ir suvokti pagrindinius laipsnius bei akordų grupes (T5, S5, D5).
1.4. Suvokti intervalinius šuolius	1.4.1. Išgirsti ir suprasti pastoviuosius ir nepastoviuosius intervalus dermėje.
2. Veiklos sritis – intonavimo pratybos, dainavimas, solfedžiavimas	
Nuostata – formuoti taisyklingos laikysenos, kvėpavimo, aiškios dikcijos ir tikslaus intonavimo įgūdžius	
Esmenis gebėjimas – suvokti, siekti ir tiksliai intonuoti nežinomą tekstą, liaudies dainas, laipsnius, intervalus, akordus bei jų sprendimo būdus	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tobulinti tikslaus, sąmoningo intonavimo ir išraiškingo frazavimo įgūdžius.	2.1.1. Liaudies, autorinių dainų, nežinomo muzikinio teksto solfedžiavimas 2/4, 3/4, 4/4 metruose taktuojant, suvokiant melodijos, muzikinės frazės vientisumą.
2.2. Gebeti intonuoti pažistamose gamose.	2.2.1. Dainuojamieji intervalai, akordai, laipsnių "grandinėlės", akordų, intervalų grupės melodiškai ir harmoniškai; 2.2.2. Didelis dėmesys skiriamas pustonių intonavimui.
3. Veiklos sritis – ritmo pojūčio ir kūrybinių įgūdžių lavinimas	
Nuostata – formuoti ritmo reguliavimo ir metro pulso pojūtį	
Esmenis gebėjimas – sudaryti sąlygas asmeninei kūrybinei išraiškai, pasitelkiant ritmo pojūtį lavinančias pratybas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Gebeti atliglioti ritminės pratybas paprastuose metruose.	3.1.1. Tvirtinti ritmo pojūtį naujų žinių pagrindu; 3.1.2. Sugebeti suvokti 2/4, 3/4, 4/4 metre esančias užduotis, jas panaudojant kūrybinėje išraiškoje.
3.2. Gebeti analizuoti ritmą ir pasikeitimų.	3.2.1. Suvokti pasikartojančias ir skirtinges ritminės figūras naujuose ritminių elementuose; 3.2.2. Siekti sąmoningo ritmo figūrų jungimo į prasminius vienetus; 3.2.3. Moketi užrašyti ritmą su gerai įsisavintais ritminiais elementais.
3.3. Gebeti ritmiškai ir melodiškai improvizuoti.	3.3.1. Individuali ir kolektyvinė ritminė - melodinė improvizacija; 3.3.2. Melodinių, ritminių, atsakomųjų frazių kūrimas išmoktais melodiniais ir ritminiais dariniais.
4. Veiklos sritis – muzikinis raštas, sąvokos, muzikos tekstu atpažinimas ir užrašymas, pažintis su užsienio bei lietuvių kompozitoriais	
Nuostata – supažindinti su svarbiausiomis muzikos sąvokomis, muzikiniu raštu	
Esmenis gebėjimas – sudaryti sąlygas įgytas teorines žinias pritaikyti praktikoje	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
4.1. Gebeti suvokti muzikines sąvokas.	4.1.1. Suprasti ir skirti muzikines sąvokas, tokias kaip: melodija, ritmas, penklinė, raktai (smuiko, boso), metras ir jo dalys, taktas ir takto brūkšnys; 4.1.2. Suvokti reprizos, voltos, gamos ir tetrachordo, tempo, dinamikos, alteracijos ženklių sampratas; 4.1.3. Įsisavinti raidinę natū abécéle, laipsnius, natū prailginimo ženklus; 4.1.4. Suvokti mažorinę, minorinę dermes bei jos rūsių sąvokas, intervalų sąvokas, akordų savokas.

4.2. Gebeti užrašyti melodiją (melodinis diktantas), ritmą, akordus, intervalus, laipsnių sekas.	4.2.1. Suprasti ir gebeti užrašyti simetrišką melodiją, išisavintus ritminius elementus, sudaryti akordus tonacijose, užrašyti laipsnių „grandinėles”, intervalus (prima, sekunda, tercija, kvarta, kvinta, seksta, septima, oktava).
4.3. Gebeti atpažinti užsienio bei lietuvių kompozitorius, jų kūrybą.	4.3.1. Susipažinti su žymiausiais kiekvienos epochos kompozitoriais, jų kūryba.

55. Solfedžio dalyko turinio apimtis 8 mokymo metų pradinio ugdymo mokiniam (4 mokymosi metų kursas):

Kl. /Pusm	Žinios ir supratimas	Muzikos suvokimas ir klausos lavinimas	Intonavimo pratybos, dainavimas, solfedžiavimas	Ritmo pojūčio ir kūrybinių įgūdžių lavinimas	Muzikinis raštas, savybos, muzikos tekstu atpažinimas ir užrašymas
1/I	Pažintis su V.A.Mocartu; pažintis su muzikos instrumentais; muzika (ritmas ir melodija); ketvirtinė ir aštuntinė natos; penklinė; raktai; nata sol; nata mi; taktas ir metras (dviejų ketvirtinių metas); nata la; nata re (reبرا); pusinė nata.	Skiria muzikinius garsus, klauso muzikinius kūrinius.	Dainos, melodiniai pratimai.	Ritmua aštuntines, ketvirtines, pusines natas, skiria jų ilgi. Ritmavimas, taktavimas 2/4 metre.	Susipažista su natu, smuiko rakte, reprizos rašymu.
1/II	Trijų ketvirtinių metras; pažintis su dirigavimu; pažintis su J.Haidnu; oktava; nata do1; nata fa; volta, fermata; nata do2; pauzės; pažintis su L. van Bethovenu; dinamika; nata si; nata su tašku; gama; laipsniai; raidiniai natu pavadinimai; C-dur, pastovieji, nepastovieji g. l.; liaudies dainos. tempas, metronomas; pustonio ir tono savykos.	Klauso ir atpažista skambančias natus, laipsnius, skiria dinaminius pasikeitimus.	Vokalinės garso formavimo, kvėpavimo ir artikulavimo pratybos. C-dur gama, pastoviuju, nepastovių g. l. intonavimas	Pulsavimas, ritmavimas, taktavimas 2/4, 3/4 metruose. Ritminės ir melodinės improvizacijos.	Natų rašyba, laipsnių užrašymas. Dinamikos, tempo savykų atpažinimas ir suvokimas.
2/I	Alteracijos ženklai; C-dur tonacija, G-dur tonacija; F-dur tonacija; mažosios ir antrosios oktavos natos; tetrachordai; štrichai; ritminė grupė - šešioliktinės; ketvirtinės natos prieštaktis- užtaktis; boso raktas; sekvencija; liaudies dainos; laipsnių grandinėlė tonacijose.	Klauso ir skiria tempų pasikeitimus, laipsnių sekas, gamų melodinę slinktį, atpažista pustonių ir toną.	Gamų solfedžiavimas, nepastovių dermės laipsnių sprendimas, pustonio/tono intonavimas. Liaudies dainos.	Pulsavimas, ritmavimas, taktavimas 2/4, 3/4 metruose panaudojant šešioliktinį, prieštakčio/ užtakčio ritminės figūras.	Ritmo, melodijos, laipsnių užrašymas. Tempo savykų atpažinimas.
2/II	Minorinė dermė ir rūsys; tonacija a-moll; sinkopė; 4/4 metras, sveikoji pauzė, sveikoji nata, dirigavimas 4/4 metre; intervalai: gr1, gr4, gr5, gr8; d3, m3, d2, m2; lygiagrečios tonacijos savyka; tonacija F-dur, d-moll, G-dur, e-moll; laipsnių grandinėlė tonacijose; intervalai; transponavimas; T5, t5; diezų ir bemolių užrašymo tvarka; pažintis su kompozitoriais.	Geba nustatyti mažoro ir minoro skambesį ir kryptį. Atpažista intervalus.	Gamų solfedžiavimas, dainelės, melodiniai pratimai, intervalų intonavimas.	Pulsavimas, ritmavimas, taktavimas 2/4, 3/4, 4/4 metruose. Sinkopės ritmo atpažinimas ir įtvirtinimas.	Ritmo, melodijos, laipsnių užrašymas, intervalų analizė ir užrašymas. Geba transponuoti nesunkias melodijas intervalais.
3/I	Tonacijos su 2 ženklais: D-dur, h-moll (nat., harm., melod.), B-	Girdi muzikoje T5,	Gamų, melodijų, akordų melodinės	Koordinuotas dvibalsio ritmo	Atpažista ir užrašo akordus,

	dur, g-moll (nat., harm., melod.); T5 su apvertimais mažorinėse ir minorinėse tonacijose; iki 2 ženklų; akordų klausymas ir atpažinimas; motyvas, frazė, sakiny, cezūra, sekstos intervalas; dvibalsis ritmas; pažintis su kompozitoriais; akordai; laipsnių grandinėlė tonacijose; intervalai.	T6, T64 akordų kaitą, intervalus, laipsnius dermėje.	slinkties, laipsnių solfedžiavimas liaudies dainų dainavimas pažištamose tonacijose.	atlikimas.	geba pasakyti motyvo, frazės sąvokas ir jas išraiškingai pritaikyti atlikime, užrašo intervalus bei nesunkias melodijas.
3/II	Minorinės dermės kartojimas; tonacija d-moll; aštuntinė pauzė takto pradžioje; aštuntinės natos prieštaktis; lygiagrečios tonacijos D-dur, h-moll; sekstos intervalas; ritminė grupė - aštuntinė-šešioliktinės (ti-ri-ri); transponavimas; lygiagrečios tonacijos B-dur, g-moll; 3/8 metras; lyga; pažintis su kompozitoriais; akordų junginiai; intervalai; laipsniai.	Atpažista sekstos intervalą, minorinių gamų rūšis ir jų kryptį. Skiria T5 su apvertimais skambėjimą.	Gamų intonavimas, akordų melodinės slinkties intonavimas, nežinomo muzikinio teksto intonavimas.	Ritminių figūrų atpažinimas, panaudojant prieštaktį su aštuntine nata, aštuntinių ir šešioliktinių (ti-ri-ri) ritmą, 3/8 metras.	Pagal programos reikalavimus akordų, laipsnių, ritminių ir melodinių atkarpu užrašymas. Kūrybinės užduotys.
4/I	Intervalai: septimos intervalas; akordų junginiai tonacijose; 4/8 metras; liaudies dainos; pažintis su kompozitoriais; akordai; intervalai; laipsniai; pagrindiniai laipsniai ir akordai; kadencija.	Skiria intervalus, juos atpažista, nustato akordus bei jų apvertimus. Skiria pagrindinius laipsnius ir jų skambėjimą.	Intervalų, liaudies dainų, melodinių atkarpu solfedžiavimas, laipsnių sekos ir akordų junginių intonavimo pratbos.	Ritmavimas, taktavimas, dirigavimas paprastuose metruose. Ritmo pratbos panaudojant triolės ritminę figūrą.	Gebeti užrašyti intervalų ir laipsnių grandinėles, melodines atkarpas 2/4, 3/4, 4/4 metruose.
4/II	Mažoji septima, didžioji septima; akordų junginiai; tonacijos A-dur, fis-moll (nat., harm., melod.) ; Es-dur, c-moll (nat., harm., melod.); konsonansas-disonansas; akordų, intervalų, laipsnių klausymas ir atpažinimas.	Klauso ir nustato akordus bei jų apvertimus, mažorą ir minorą, intervalus.	Geba intonuoti mažorines ir minorines gamas bei jų rūšis. Solfedžiuoti nesudėtingus ir logiškus melodinius pratimus, laipsnių sekas, melodinius akordų junginius.	Ritmavimas, taktavimas, dirigavimas paprastuose metruose.	Užrašo nesunkius melodinius, ritminius diktantus.

56. Solfedžio dalyko turinio apimtis 6 mokymo metų pradinio ugdymo mokiniam (2 mokymosi metų kursas):

Kl. /Pusm	Žinios ir supratimas	Muzikos suvokimas ir klausos lavinimas	Intonavimo pratbos, dainavimas, solfedžiavimas	Ritmo pojūčio ir kūrybinių įgūdžių lavinimas	Muzikinis raštas, sąvokos, muzikos tekstu atpažinimas ir užrašymas
1/I	Pažintis su V.A.Mocartu, J.Haidnu, L. van Bethovenu; Pažintis su muzikos instrumentais; ritmas ir melodija - ketvirtinė, aštuntinė, pusinė; pusinė su tašku; ritminiu verčių natos; penklinė, raktai (smuiko raktas); natos: sol-mi, la, re, do1, fa, do2, si; taktas	Skiria muzikinius garsus, atpažista skambančias natas, laipsnius, skiria dinaminius pasikeitimus.	Vokalinės garso formavimo, kvėpavimo ir artikuliavimo pratbos. C-dur gama, pastoviųjų, nepastoviųjų g. l. intonavimas; liaudies dainos.	Ritmuoja aštuntines, ketvirtines, pusines natas, skiria jų ilgį. Ritmavimas, taktavimas 2/4, 3/4 metre.	Susipažista su natų, smuiko raktu, reprizos, laipsnių užrašymu. Dinamikos sąvokų atpažinimas.

	ir metras (dviejų ir trijų ketvirtinių); repriza, volta, oktava; dinamika; gama, laipsniai ir raidiniai natū pavadinimai; C-dur, pastovieji, nepastovieji g.l.; 1. l. dainos.				
1/II	Tempo sāvoka, pagrindinės tempo nuorodos; tono ir pustonio sāvokos; alteracijos ženklai; tonacijos: C-dur, G-dur, F-dur; diezų ir bemolių užrašymo tvarka ir eiliškumas; minorinė dermė ir jos rūsys: natūrali, harmoninė, melodinė; tonacijos: a- moll, e- moll, d-moll; ritminės grupės – šešioliktinės; sinkopė; sveikoji nata ir pauzė, 4/4 metras, dirigavimas 4/4 metre; ketvirtinės natos prieštaktis-užtaktis; boso raktas; laipsnių grandinėlė tonacijose; pažintis su intervalais: gr1, gr4, gr5, gr8, tercija, sekunda; tetrachordai; pažintis su kompozitoriais, lietuvių liaudies dainų solfedžiavimas ir dainavimas.	Klauso ir skiria tempą pasikeitimus, laipsnių sekas, gamų melodinę slinktį, atpažista toną ir pustonį. Geba nustatyti mažoro ir minoro skambesį ir kryptį. Atpažista intervalus.	Gamų solfedžiavimas, nepastoviųjų dermės laipsnių sprendimas, pustonio/tono intonavimas. Liaudies dainos.	Pulsavimas, ritmavimas, taktavimas 2/4, 3/4 metruose panaudojant šešioliktinį, prieštakčio/užtakčio, sinkopės ritminės figūras.	Ritmo, melodijos, laipsnių užrašymas, intervalų analizė ir užrašymas.
2/I	T5 su apvertimais mažorinėse ir minorinėse tonacijose iki 2 ženklų; motyvas, frazė, sakiny, cezūra; sekstos intervalas; lygiagrečių tonacijų sāvoka; D-h; B-g; lyga; ritminės figūros - aštuntinė pauzė takto pradžioje; aštuntinės natos prieštaktis; aštuntinė ir dvi šešioliktinės; 3/8 metras; akordų junginiai; transponavimas.	Girdi muzikoje T5, T6, T64 akordų kaitą, intervalus, laipsnius dermėje, atpažista minorinės dermės rūšis.	Gamų, melodijų, akordų melodinės slinkties, laipsnių solfedžiavimas liaudies dainų dainavimas pažystamose tonacijose.	Ritminių figūrų atpažinimas, panaudojant prieštakčių su aštuntine nata, aštuntinių ir šešioliktinės (ti-ri-ri) ritmą, 3/8 metras.	Atpažista ir užrašo akordus, geba pasakyti motyvo, frazės sāvokas ir jas išraiškingai pritaikyti atlikime, užrašo intervalus bei nesunkias melodijas.
2/II	Sekstos, septimos intervalas; 4/8 metras; tonacijos iki 3 ženklų: A-dur, fis-moll (nat., harm., melod.), Es-dur, c- moll (nat., harm., melod.); kadencija; pagrindiniai laipsniai mažorinėse ir minorinėse gamose; T ₅ – S ₅ –D ₅ ; intervalų apvertimai; konsonansas – disonansas; Laipsnių, akordų, intervalų klausymas ir atpažinimas.	Skiria intervalus, juos atpažista, nustato akordus bei jų apvertimus. Skiria pagrindinius laipsnius ir jų skambėjimą.	Geba intonuoti mažorines ir minorines gamas bei jų rūšis. Solfedžiuoti nesudėtingus ir logiškus melodinius pratimus, laipsnių sekas, melodinius akordų junginius.	Ritmavimas, taktavimas, dirigavimas paprastuose metruose.	Užrašo nesunkius melodinius, ritminius diktantus, įgytas teorines žinias pritaiko praktikoje.

57. Mokinių atsiskaitymai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinių atsiskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.
58. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (pagal klases) – priedas Nr. 2.

VI. III. PAPILDOMAS FORTEPIJONAS

59. Papildomo fortepijono paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir grojimo fortepijonu pradmenis.
60. Papildomo fortepijono tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams išgyti grojimo fortepijonu žinių ir įgūdžių.
61. Papildomo fortepijono uždaviniai:
- 61.1. ugdyti mokinių pradinus grojimo fortepijonu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;
  - 61.2. pažinti muzikinės kalbos priemones;
  - 61.3. skatinti iniciatyvumą ir kūrybiškumą.
62. Veiklos sritis:
- 62.1. Grojimo fortepijonu įgūdžių ugdomas ir įvaldymas
  - 62.2. Muzikos kūrinių interpretavimas
  - 62.3. Muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
63. Papildomo fortepijono mokymas:
- 63.1. mokymo trukmė – 2 mokslo metai;
  - 63.2. papildomo fortepijono mokoma nuo trečių mokymo metų;
  - 63.3. pamokose mokiniai mokosi individualiai;
  - 63.4. skiriama 0,5 valandos per savaitę.
64. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – grojimo fortepijonu įgūdžių ugdomas Nuostata – išgyti pradinus grojimo fortepijonu įgūdžius Esminis gebėjimas – atlkti fortepijonu nesudėtingus muzikinius kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Išgyti pradinus grojimo fortepijonu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. Pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. Žinoti taisyklingos sédēsenos reikalavimus;
1.2. Gebeti perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Pažinti pagrindinius dinaminus ženklus; 1.2.2. Apibūdinti kūrinio tematiką.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas Nuostata – siekti išraiškingo muzikos kūrinio atlikimo Esminis gebėjimas – išraiškingai atlkti nesudėtingos faktūros muzikinius kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikinės kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį
2.2. Raiškiai perteikti kūrinio emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminus ženklus; 2.2.2. Apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje Nuostata – dalyvauti koncertuose ir kituose renginiuose Esminis gebėjimas – koncerne fortepijonu atlkti nesudėtingą programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.1.1. Atlkti išbaigtai parengtą programą klasės, mokyklos ar miesto renginiuose; 3.1.2. Skirti dėmesio sceninei kultūrai.

3.2. Pritaikyti grojimo fortepijonu įgūdžius kitose muzikavimo srityse.	3.2.1. Panaudoti gebėjimą groti fortepijonu ruošiantis choro ir solfedžio pamokoms.
---	---

65. Papildomo fortepijono turinio apimtis:

- 65.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, ritminis tikslumas;
- 65.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų, pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinamikos apibūdinimas ir atlikimas;
- 65.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.

66. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus:

- 66.1. Mokinių individualių programų reikalavimai

Klasė	Planavimas		Atsiskaitymai	
	I pusmetis	II pusmetis	I pusmetis	II pusmetis
3	Pratimai, lietuvių liaudies dainos, pjesės	4 kūriniai: etiudai, pjesės, ansambliai	–	Iskaita 2 skirtingo charakterio kūriniai
4	3 kūriniai (1kl.) 1 etiudas 1 pjesė 1 ansamblis (arba pjesė)	3 kūriniai (1kl.) 1 etiudas 1 pjesė 1 ansamblis (arba pjesė)	Atsiskaitymas 2 skirtingo charakterio kūriniai	Kontrolinė pamoka 2 skirtingo charakterio kūriniai

66.2. Gamų reikalavimai

I pusmetį – diezinės (#) gamos, II pusmetį – bemolinės (b) gamos			
Klasė	Gamos	Akordai	Arpedžio (trumpieji)
3	II pusmeti C G D atskiromis rankomis per 1-2 oktavas	Tonikos 3 garsų atskiromis rankomis	Tonikos 3 garsų atskiromis rankomis
4	C a,G e,F d atskiromis rankomis per 2 oktavas (pagal galimybes – abiem rankomis per 1 oktavą)	Tonikos 3 garsų su apvertimais atskiromis rankomis	Tonikos 3 garsų su apvertimais atskiromis rankomis

67. Mokinių atsiskaitymai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinių atsiskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.

68. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (pagal klases) – priedas Nr.3

VII. LAISVAI PASIRENKAMI DALYKAI

VII. I. ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

69. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

70. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

71. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

- 71.1. sudaryti galimybes mokiniams pažinti ir kitus muzikos instrumentus;
- 71.2. ugdyti mokinių pradiniaus grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;
- 71.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.
72. Veiklos sritys:
- 72.1. Grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas
- 72.2. Muzikos kūrinių interpretavimas
- 72.3. Muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
73. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:
- 73.1. antruoju muzikos instrumentu galima pasirinkti vieną iš mokykloje mokomų muzikos instrumentų: styginių, pučiamujų, mušamujų, liaudies muzikos instrumentų, gitarą, akordeoną;
- 73.2. mokymosi trukmė – 1-2 mokslo metai;
- 73.3. antrojo muzikos instrumento mokoma nuo trečių mokymo metų;
- 73.4. skiriama 0,5-1 savaitinė valanda per savaitę;
- 73.5. pamokose mokiniai mokosi individualiai;
- 73.6. styginių, pučiamujų, mušamujų, liaudies muzikos instrumentų pamokoms skiriamos akompaniatoriaus valandos – 0,5 val. per savaitę.

74. Mokinijų pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas	
Nuostata – igyti muzikavimo antruoju instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlkti nesudėtingą muzikinį kūrinį antruoju muzikos instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Igyti pradiniaus grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. Pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. Suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikinės kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilų, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminius ženklus; 2.2.2. Apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlkti pasirinktu instrumentu programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste.
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju muzikos instrumentu.

75. Antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

- 75.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, ritminis tikslumas;

- 75.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 75.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 75.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 skirtingo charakterio kūriniai.
76. Mokinį atsiskaitymai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinį atsiskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.

VII. II. SKUDUČIAI

77. Skudučių programos paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti muzikavimo skudučiais patirtį.
78. Skudučių programos tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams išgyti muzikavimo skudučiais žinių ir įgūdžių.
79. Skudučių programos uždaviniai:
- 79.1. sudaryti galimybes mokiniams pažinti ir kitus muzikos instrumentus;
  - 79.2. ugdyti mokinį pradinus grojimo skudučiais įgūdžius ir atskleisti jų pritaikymo galimybes;
  - 79.3. gebėti atskleisti skudučių muzikos ypatumus, originalų grojimo stilių;
  - 79.4. išmokyti skudučiuoti senasias sutartines ir lietuvių kompozitorų šiuolaikine harmonija pagrįstus kūrinius;
  - 79.5. skatinti mokinį iniciatyvą ir kūrybiškumą.
80. Skudučių programos veiklos sritys:
- 80.1. Grojimo skudučiais įgūdžių ugdomas
  - 80.2. Muzikos kūrinių interpretavimas
  - 80.3. Muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
81. Skudučių dalyko mokymasis:
- 81.1. mokymosi trukmė – 1 mokslo metai;
  - 81.2. mokomasi nuo trečių arba ketvirtų mokslo metų;
  - 81.3. mokiniai skudučiavimo mokosi grupinėse pamokose;
  - 81.4. skiriama 1 pamoka per savaitę.
82. Mokinį pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo skudučiais įgūdžių ugdomas	
Nuostata – išgyti muzikavimo skudučiais patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą skudučiuojant grupėje su kitais atlikėjais.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Išgyti grojimo skudučiais įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. Pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. Suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminius ženklus; 2.2.2. Apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.

3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlkti parengtą programą koncente	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste.
3.3. Pritaikyti grojimo skudučiais įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas skudučiais.

83. Skudučių programos turinio apimtis:

- 83.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, ritminis tikslumas;
- 83.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 83.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 83.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 6-8 kūriniai.

84. Mokinių atsiskaitymai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinių atsiskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.

85. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (pagal klases) – priedas Nr. 4

VII. III. ANSAMBLINIS MUZIKAVIMAS

86. Ansamblinio muzikavimo paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį.

87. Ansamblinio muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo, ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, reikalingų atskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

88. Ansamblinio muzikavimo uždaviniai:

- 88.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;
- 88.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;
- 88.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;
- 88.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

89. Ansamblinio muzikavimo veiklos sritys:

- 89.1. Ansambliskumo ugdomas
- 89.2. Kūrinių interpretavimas ansamblyje
- 89.3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

90. Ansamblinio muzikavimo mokymas:

- 90.1. mokymosi trukmė – 2 mokslo metai;
- 90.2. ansamblyje mokiniai groja nuo trečių mokymo metų;
- 90.3. ansambliui skiriama 1 valanda per savaitę;
- 90.4. gali būti skiriamos akompaniatoriaus valandos: 0-0,5 valandos per savaitę.

91. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – ansambliskumo ugdomas
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atliskti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis – kūrinių ansamblinių interpretavimas	
Nuostata – tobulinti muzikinį bendradarbiavimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atliskti savo partiją ansambllyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. Paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikinės kalbos elementus.
2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir ansamblio narių atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertiniuose pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – atliskti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atliskti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. Kokybiskai atliskti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebeti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

92. Rekomenduojama ansamblinio muzikavimo turinio apimtis:

92.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

92.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų ansamblinių muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

92.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas;

92.4. grojant ansambllyje ugdomas poreikis repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;

92.5. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

92.6. atliekant kūrinius, daugiausia dėmesio skiriama teksto skaitymo įgūdžiams, ritminei pulsacijai ir kūrinių interpretavimui ansambllyje;

92.7. repertuarą savo nuožiūra parenka ansamblio mokytojas;

92.8. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 3-4 skirtingo charakterio kūriniai.

93. Mokinių atskaitymai organizuojami vadovaujantis mokykloje galiojančia mokinių atskaitymų ir egzaminų organizavimo tvarka.